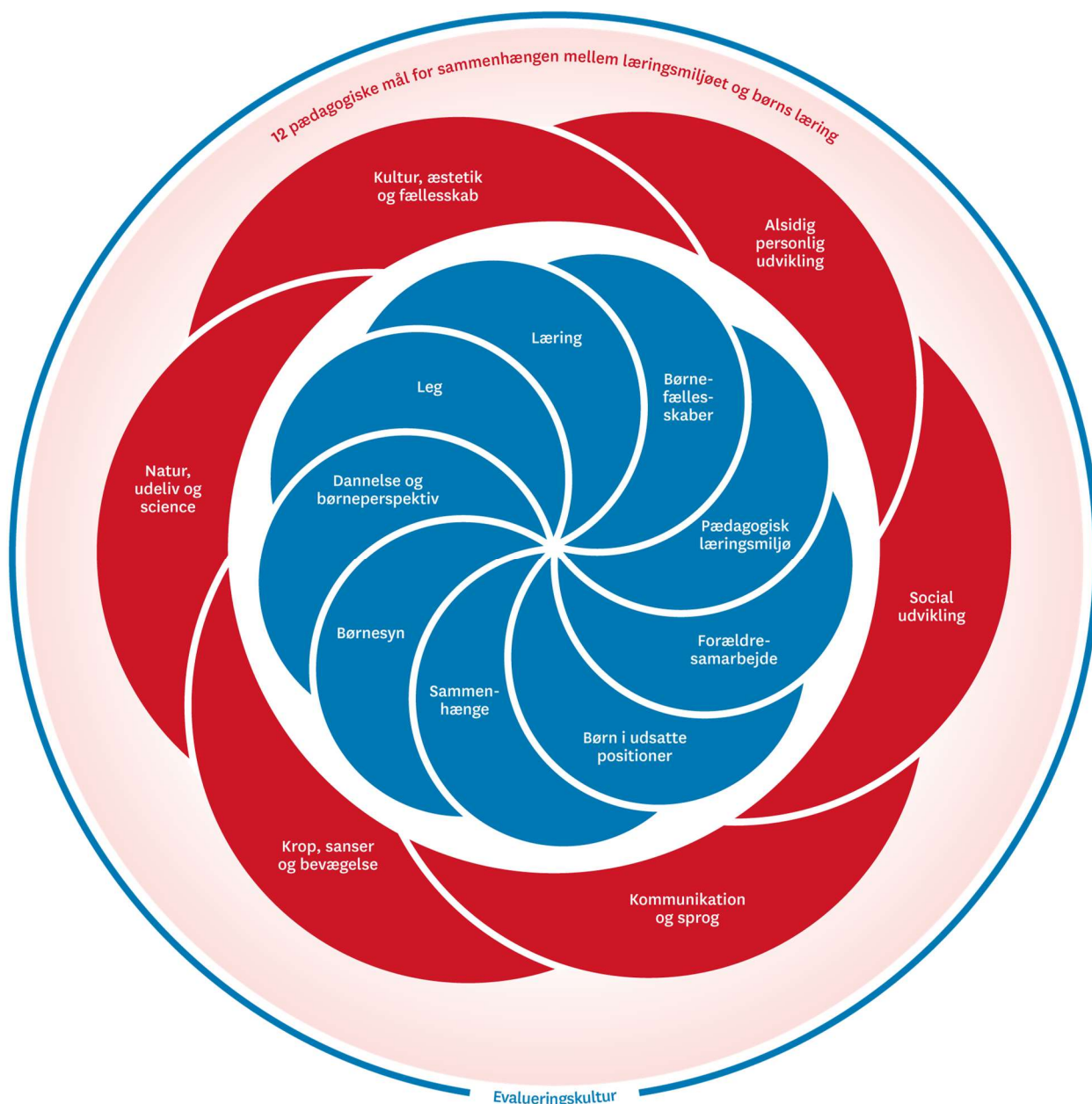

Pædagogisk læreplan for Alsted-Fjenneslev Børnehus 2023-2025

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Alsted-Fjenneslev Børnehus er en kommunal institution i Sorø Kommune. Vi er en del af område syd, der består af 5 andre dagtilbud, og et antal dagplejer.

Vi er brobygnings institution til Borgerskolen beliggende i Sorø.

Vi har været en kommunaldaginstitution siden april 2021.

Vi er beliggende i naturskønne Fjenneslev midt imellem Sorø og Ringsted.

Hos os ser vi barnet som et unikt individ og tager udgangspunkt i barnet som det er.

Vi giver barnet mulighed for at gøre sig erfaringer med kulturelle udtryksformer/værdier, natur og naturfænomener og mulighed for at udvikle sig indenfor, det personlige, sproglige, sociale og kropslige.

Vores samfund i dag er foranderligt og fyldt med udfordringer og valgmuligheder. Det er vores opgave at skabe gode rammer, hvori barnet kan lære at indgå i sociale relationer fordi det er i mødet med andre, at barnet begriber sig selv, verden og opbygger sit selvværd.

Hos os er det vigtigt at personalet er gode rollemodeller, at både børn og forældre møder nærværende og empatiske voksne. Samtidigt vil vi gerne invitere familierne med til at være en aktiv del af deres børns dagtilbud.

Vi er en aktiv del af Alsted-Fjenneslev lokalområde, og er derfor en del i de aktiviteter der forgår.

Vi er et lille dagtilbud normeret til 30 vuggestuebørn og 50 børnehavebørn.

Vi er fordelt på to matrikler med dejlige grønne legepladser til hver.

I vores vuggestuehus bor Søløverne og Søstjerneerne og i vores børnehavehus bor Blæksprutterne, Krabberne og Søhestene.

Søløverne 0-2,5 år

11 børn, 2 pædagoger og 1 pædagogisk assistent

Søstjerneerne 0-2,5 år

16 børn, 2 pædagoger, 1 pædagogmedhjælper og 1 pædagog studerende

Blæksprutterne 2,5-3 år

8-10 børn, 2 pædagoger

Krabberne 3-6 år

23 børn, 2 pædagoger og en pædagogmedhjælper

Søhestene 3-6 år

17 børn, 2 pædagoger

Pædagogisk grundlag

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Alsted-Fjenneslev Børnehus støtter vi børnene i deres dannelse, leg og læring. Samtidigt hjælper vi børnene til at øve sig i både leg, læring og børnefællesskaber.

Ved at være foran, ved siden af og bagved barnet skaber vi tryghed hos børnene til at være sig selv og den bedste version af sig selv.

Vi ser barnet for den det er og hjælper barnet til at vokse. Den voksne skaber rummet til at børnene kan lege uforstyrret, i det vi sørger for at læringsmiljøet er så børnene kan lege uden afbrydelser.

Den voksne guider og hjælper børnene til at kunne være forskellige roller i legen, sådan at vise børnene at alle positioner i legen er vigtige og udfordrer børnene til at prøve sig selv af.

Vi følger børnenes spor og ser bag børnenes intentioner.

Fx to børn står og tømmer drikkedunkene fordi de gerne vil lege med vand, den voksne finder vand og nogle opvaskebørster og så kan legen foregå så det ikke skaber forstyrrelser for andre.

Fx vuggestuebarn tager en bil fra et andet barn. Den voksne italesætter overfor barnet "du vil også gerne have en bil" sammen med barnet går den voksne over og finder en bil til barnet og starter legen op med den.

Vi griber det som børnene er optaget af.

Fx et barn går og synger lille Peter edderkop. Den voksne sætter sig ned og tegner en edderkop med barnet, og hurtigt kommer der flere børn til og der bliver skabt en fælles aktivitet ud fra barns spor.

Vi tilrettelægger læringsmiljøet så vi skaber rammer med plads og ro til at være barn.

Vi bor i et demokratisk land og derfor skal vi som voksne sammen med børnene, skabe den hverdag som de er en del af.

Vi er særligt opmærksomme på at have en børnekultur hvor børnene er en del af kulturen og ikke omvendt.

For os er det vigtigt at børnene får mulighed for at udvikle sig, her er fordybelse et vigtigt element for at børnene kan udvikle sig. Derfor skal alle børn have mulighed for at øve sig i at kunne fordybe sig og vi som voksne skal skabe mulighederne for dette for børnene.

Alle børn og voksne er forskellige og skal have lov til at være forskellige på hver deres måde.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Alsted-Fjenneslev Børnehus ser vi trivsel, læring, udvikling og dannelse i alt hvad vi gør. Vi har både fokus på det enkelte barn og på hele gruppen.

Vi sikrer et pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen, ved at skabe ro, tid og mulighed for fordybelse over hele dagen. Hvert barn er forskelligt og har brug for at blive mødt forskelligt.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi opmærksomme på at skabe så forskellige læringsmiljøer som muligt. Vi har derfor opdelt vores stuer, så der er plads til både, ro, fordybelse, rolleleg og mulighed for at udfordre sig selv. Vi er opmærksomme på at skabe læringsmiljøer hvor børnene får mulighed for at mærke sig selv, både hvis børnene vil lege to og to, men også hvis børnene har brug for at lege selv.

Vi er opmærksomme på at dele vores børnegrupper i mindre grupper, og også give børnene mulighed for at lege i mindre grupper.

Fx kan to børn få lov at gå på en tom stue for at bygge togbane.

Der er selvfølgelig voksne der er har tilsyn, men børnene får også lov at være alene. Dette betyder at de børn der måske er generte i det store fællesskab, får mulighed for at skabe venskaber og få brugt deres sociale kompetencer hvor de føler sig mere trygge.

Vi har to gode legepladser, hvor der er plads til både at udfordre sig selv, men også naturen. Vi bruger vores uderum meget og flytter gerne pædagogiske aktiviteter indenfra og ud og omvendt.

I vores børnehavehus har vi en stor tumlesal. Denne bruger vi både på hver stue, men også sammen om fredagen til at lave fællessamling hvor hele huset deltager. Hver stue også vuggestuen har en fast ugedag hvor de bruger tumlesalen.

Gennem hele dagen er det vigtigt for os at personalet er en aktiv del af læringsmiljøet, så de voksne er tilgængelige og aktive i de forskellige legerelationer. I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi opmærksomme på at skabe rammer til det enkelte barn, derfor prøver vi at bruge hele vores institution. Fx hvis en stue er på tur, så bruges den tomme stue gerne af andre.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældrene er en vigtig medspiller i børnenes liv i Alsted-Fjenneslev Børnehus.

Opstart

Fra familien har fået en plads i Alsted-Fjenneslev Børnehus inviterer vi familien til at komme på rundvisning. Samtidigt tilbyder vi familierne at komme på en times besøg á et par gange inden barnet officielt starter i Alsted-Fjenneslev Børnehus. På disse besøg kommer barnet sammen med sine forældre og er en del af vores hverdag. Dette gør vi for at både barn og forældre kan se og mærke institutionen. Samtidigt oplever vi et tættere forældresamarbejde på kortere tid. Det er vigtigt for os at familierne oplever hvordan hverdagen er, og vi oplever at det giver både barn og forældre en større tryghed når barnet skal være alene i institutionen.

I forbindelse med opstart i Alsted-Fjenneslev Børnehus, vil en pædagog fra stuen afholde en opstartssamtale. Til denne bruger vi vores livets træskabelon, så vi sikrer os at vi kommer hele vejen rundt ikke kun om barnet, men også om familien. Jo bedre vi kender familien og hvad der rører sig hos dem, jo bedre kan vi møde barnet og til gode se eventuelle behov.

Når barnet har gået ca. 3 måneder i Alsted-Fjenneslev Børnehus bliver forældrene tilbudt en 3 måneders samtale sammen med en pædagog fra barnets stue. På samtalen vil pædagogen komme ind på barnets trivsel, og vil samtidigt også kunne sparre med forældrene hvis der er noget de er nysgerrige på, både i forbindelse med Alsted-Fjenneslev Børnehus eller derhjemme.

Overgange

Igennem et barns daginstitutionsliv vil både barnet og forældrene opleve forskellige overgange. Den første og største overgang er fra hjemmet til dagtilbuddet. De næste overgange er fra vuggestuehuset til børnehavehuset (Blækspruttestuen), fra Blækspruttestuen til en af børnehavestuerne og sidste fra børnehaven til skolen. Alle overgangene er vigtige, og ved hver overgang vil både barn og forældre opleve utryghed. Det er vores fornemmeste opgave som pædagogisk personale at sikre at disse overgange bliver så trygge for både barn og forældre som overhovedet muligt. Derfor er vi meget opmærksomme på at lave brobygning ved hver overgang, sådan at barnet og forældrene stille og roligt lærer den nye stue/afdeling at kende. Brobygningen foregår ved at barnet af flere omgange kommer på besøg, først med en kendt voksen, som så løbende trækker sig. Ved hver brobygning bliver forældrene tilbudt en samtale hvor en voksen fra barnets nuværende stuen og den kommende stue vil deltage.

Informationerne om børnenes hverdag

Til at inddrage forældrene i deres børns hver dag bruger vi aula. Det er op til den enkelte stue om de ligger på aula hver dag, men som minimum bliver der lagt noget op fra stuen en gang om ugen. Hver stue udarbejder en månedsplan, som er tilgængelig for forældrene.

I både vuggestuehuset og børnehavehuset har vi en tavle, som er lavet til at forældrene kan følge med i hvilke læreplanstemaer der er oppe i fokus i børnehuset.

En gang om året holder vi forældremøde, hvor der også er valg til forældrerådet.

Vores forældreråd består af 7-9 forældre, den pædagogisk leder og en medarbejderrepræsentant. Forældrerådet mødes 6 gange om året. Samtidigt står forældrerådet for afholdelse af arbejdsdag, sommerfest og julefest. En repræsentant for forældrerådet repræsenterer Alsted-Fjenneslev Børnehus i områdebestyrelsen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Alsted-Fjenneslev Børnehus ser vi det enkelte barn og deres behov. Det er vigtigt for os at det ikke er børnene der skal passe til rammerne, men rammerne der skal tilpasses børnene. Vi møder derfor det enkelte barn forskelligt. Vi er opmærksomme på at have en tæt dialog med familien om hvordan vi sikre det bedste tilbud til barnet.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus har vi et højt antal af uddannede medarbejdere og medarbejdere med efteruddannelse, derfor har vi mulighed for at gøre brug af bl.a. Marte Meo, pædagogisk massage, sprogvejleder, inklusionspædagogik, mentalisering mm.

I de tilfælde hvor vores faglighed ikke rækker, har vi mulighed for at inddrage vores lokale tværfaglige team der består af logopæd, psykolog, distriktrådgiver, familiebehandler og sundhedsplejerske.

Vi udvikler i samarbejde med forældrene handleplaner/pædagogiskplan, så der er fokus på at barnet udvikler sig bedst muligt, og hvem der har hvilke arbejdsopgaver.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Sorø Kommune starter børnene i tidlig SFO i april, i det år hvor de starter i børnehaveklasse.

Det sidste år inden tidlig SFO, starter barnet i vores storegruppe. Her bliver der planlagt forskellige forløb i både Alsted-Fjenneslev Børnehus og på vores distriktsskole Borgerskolen som alle skal hjælpe barnet og familien til en god skolestart.

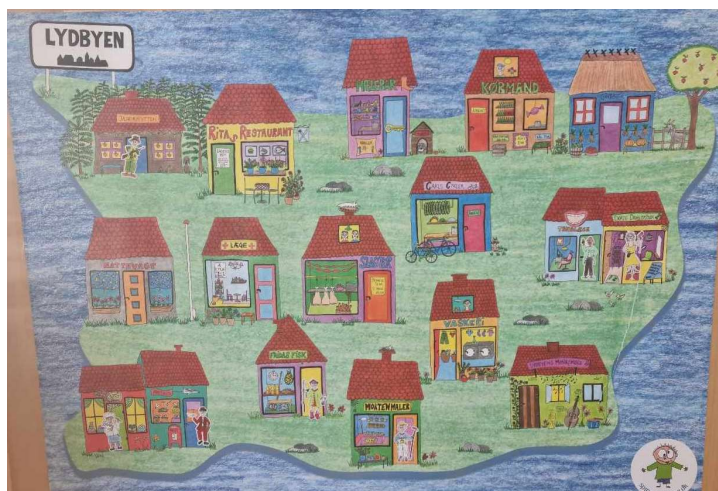
I Alsted-Fjenneslev gør vi bl.a. brug af Lydbyen, Cirkustotal og heltetræning. Hvert forløb har til hensigt at gøre børnene klar til nogle af de ting og krav de vil møde i skolen. Men på en sjov og lærende måde.

Hver mandag og fredag formiddag mødes storegruppen, så de kommende skolebørn fra begge stuer får et fællesskab sammen, som forhåbentlig kan følge dem videre gennem deres skoletid.

Ca. 8 måneder før tidlig SFO tilbydes forældrene en tidlig SFO samtale. Ca. 2 måneder inden skolestart udfylder storegruppe pædagogen overleveringsmateriale i Hjernen og hjertet, som forældrene får orientering om og selv derefter udfylder en overlevering. Ca. 3 uger inden tidlig SFO start deltager storegruppe pædagogen i et overleveringsmøde på Borgerskolen og med skolens personale.

Gennem året har vi flere besøg på Borgerskolen. Det er både besøg hvor der er planlagte aktiviteter fra Borgerskolens side, og besøg som vi planlægger.

Fx gå igennem skolegården i forbindelse med en anden tur, eller tage madpakker med og spise dem i skolegården.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Howdan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Alsted-Fjenneslev Børnehus er beliggende i et yders aktivt lokalområde. Når vi går/cykler på ture foregår det derfor tit i lokalområdet, vi har bl.a. en bondegård vi kan besøge, skaterbane, sundhedssti, flere offentlige legepladser mm.

I foråret er vi med i affaldsindsamling under Danmarks Naturfrednings forening.

Hvert år til jul og påske bliver vi inviteret til at hjælpe med at udsmykke udendørsområderne ved fælleshuset Vrangshøj.

Hvert år til jul er vi til julegudstjeneste i en af vores tre kirker.

Vi har et samarbejde med Slaglille Plejeboliger, hvor vi går Lucia og holder samling med storegruppen.

Det er en vigtig del af Alsted-Fjenneslev Børnehus' identitet at være en aktiv del af lokalsamfundet. Det er vigtigt for os at vi er områdets fortrukne og naturlige valg når ens barn skal i dagtilbud.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi optaget af en fælles rød tråd igennem hele institutionen. Vi har derfor et fælles årshjul, som er tilgængeligt for alle medarbejdere. Det er vigtigt for os at årshjulet er genkendeligt og dynamisk.

Alle medarbejdere har været med til at udvikle årshjulet, og derfor har alle medarbejdere ejerskab af det. Helt bevidst har årshjulet fokus på de overordnede rammer, så der på den enkelte stue stadig er plads til fordybelse i det der lige nu optager børnegruppen. I årshjulet er der også tænkt ind i hvert af læreplanens seks temaer, så vi sikre os at vi når rundt om det hele.

De seks læreplanstemaer

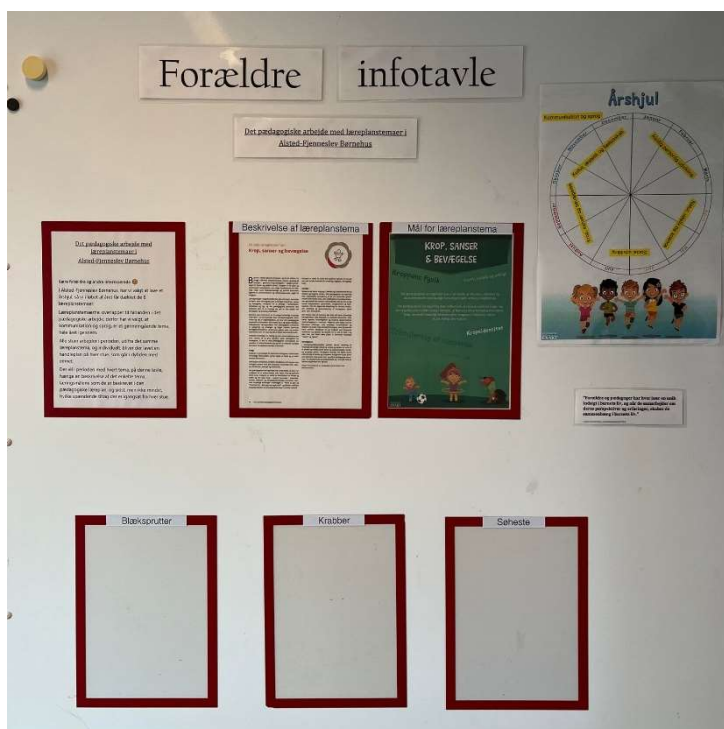

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Det er vigtigt for os, at de forskellige læreplanstemaer er synlige og at forældrene og andre der kommer, i Alsted-Fjenneslev Børnehus kan følge med i hvilke(t) læreplanstema vi arbejder med og hvordan. Derfor er noget af det første man møder når man kommer ind i institutionen en forældrevenlig informationstavle, så forældrene derigennem kan tage del i deres børns hverdag og det pædagogiske arbejde med læreplanstemaerne.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus skaber vi en hverdag og et læringsmiljø hvor vi ser børnene for den de er.

Det er vigtigt for os at børnene får lov til at udvikle sig i deres eget tempo.

Vi hjælper børnene til at se det bedste billede af sig selv.

Vi italesætter det børnene kan og har fokus på deres succeser.

Sammen med forældrene er vores opgave, at vi i fællesskab hjælper børnene til at udvikle sig og får børnene til at gro inde fra.

Vi hjælper børnene til at øve sig i at øve sig.

At det er okay at der er noget man ikke kan og der er meget læring i at børnene øver sig i at kunne selv.

Vi skal hjælpe alle børnene til at rumme deres følelser og det er okay at være ked af det, vred, sur, glad mm.

At vi sammen skaber rammerne til at børnene kan skabe deres egne erfaringer i deres udvikling.

Dette sker ved at vi møder børnene i at følge deres perspektiver.

Personalet er opmærksomme på at bruge børnenes navne og sætter ord på det børnene og den voksne gør.

Som voksne er vi opmærksomme på, at vi er tydelige i vores kropssprog og mimik.

For at vi kan behandle alle børn ens, er vi nødt til at behandle dem forskelligt.

Vi tager udgangspunkt i det børnene kan og hjælper dem til at nærme sig deres nærmeste udviklings zone.

Vi er meget opmærksomme på at de voksne er rollemodeller, og at det vi siger til børnene gør de voksne også.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi opmærksomme på at børnene kommer til at mødes

på tværs af alder, køn samt social og kulturel baggrund. Dette gør vi bl.a. ved at være aldersintegreret på stuerne i både vuggestue og børnhave, lave aktiviteter på tværs af vuggestue og børnehavehus og på tværs af stuerne. Vi opfordrer familierne til at være en aktiv del af deres børns institutionsliv, så børnene oplever forskellige familiemønstre, men også for at forældrene oplever den hverdag og arena som børnene bruger mange timer i.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi opmærksomme på at se alle børn. At alle børn er forskellige og skal mødes forskelligt.

Vi er opmærksomme på at de voksne er rollemodeller, derfor er de voksne der hvor børnene er. De voksne er opmærksomme på at hjælpe børnene til at skabe relationer på tværs af børnegruppen, så børnene også bliver opmærksomme på andre legerelationer end dem de plejer.

De voksne er opmærksomme på at være aktive deltagere for at hjælpe børnene med at indgå i de forskellige legearenaer.

For at kunne styrke børnenes sociale udvikling, er vi opmærksomme på at børnenes følelsesmæssige og personlige udvikling er vigtig.

Personalet er opmærksomme på at alle børn er en del af fællesskabet ud fra de kompetencer barnet har. Barnet skal have mulighed for at kunne observere legen inden de bliver en aktiv del af den.

Sammen med forældrene hjælper vi børnene til at være en del af en gruppe. At synliggøre at alle børn er en del af gruppen og at ingen i gruppen kan undværes. Så hvis et barn er syg eller på ferie italesættes dette.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi opmærksomme på at sætte ord på både børnenes og vores egne initiativer. Vi giver børnene tid til at kunne svare og øve deres sprog og styrke børnenes sprog. Vi øver konflikthåndtering hvor sproget er en del af konflikthåndteringen. At børnene bruger deres sprog til at udtrykke sig og sætte ord på deres og andres handlinger.

Vi er opmærksomme på at skabe ro og mulighed for at lytte og fortælle. At sprog er andet end det talte sprog, så vi er opmærksomme på børnenes kropssprog og deres initiativer. Vi leger med sproget og giver børnene mulighed for at udfordre sig selv og bruge deres sprog på forskellige måder.

Vi er meget opmærksomme på at bruge vores sprog på en god måde, så både børn og voksne taler pænt til hinanden, om hinanden og med hinanden. Kommunikation og sprog er som det eneste et gennemgående læreplanstema hele året igennem.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus tænker vi krop og bevægelse ind i hele vores hverdag.

Vi har en tumlesal, hvor hver gruppe har en fast dag i salen.

Samtidigt bruger vi vores sal til fælles samling på tværs af huset.

I salen har vi mulighed for at gynge, dreje rundt, slå kolbøtter, trille, klatre mm.

Vi bruger vores legeplads i stort omfang hvor, vi har gynger, sandkasse, kravlerør, klatrestativ, en bakke mm.

Sansemotorisk er vi opmærksomme på at præsentere børnene for forskellige materialer og oplevelser.

Fx leger vi med kartoffelmel og modellervoks.

Vi har en pædagog ansat der kan pædagogisk massage. Derfor har vi en fast ugedag, hvor denne pædagog kan lave forløb med de børn der kan have behov for lidt ekstra fokus på sanser og motorik.

Personalet er opmærksomme på at udfordre og hjælpe børnene, så de hele tiden kan udvikle sig og nærme sig næste zone for udvikling.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med

natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er natur og udeliv en stor del af vores hverdag.

Vi har to gode legepladser, hvor vi er ude hver dag i alt slags vejr.

Vi har faste turdage så alle børn kommer ud af institutionen mindst en gang om ugen.

Vi inviterer natur ind i vores institution ved at vi har vilde blomster, frugtbuske, træer, kompostbunke insekt bo mm.

Vi er opmærksom på at følge børnenes initiativer så vi både er ude i naturen men også tager naturen med ind på stuen. Vi bruger naturen til at være nysgerrige og udfordre børnene til også at rykke deres grænser.

Vi har fast båltag en gang om måneden, hvor vi både laver mad, men også kan lave andre pædagogiske aktiviteter.

Vi er nysgerrige på science og udfordrer både børns og voksnes viden med forskellige aktiviteter hvor vi ser hvordan forskellige aktiviteter virker.

Fx hvordan gær hæver, hvad sker der når sne smelter, vulkaner, dansende rosiner mm.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med

kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus har hver gruppe en fordybelsesdag hver uge. Her kan vi både male, tegne, klippe, bage mm. Alle børnegrupper er en del af kulturkaptajner. Vores indretning og læringsmiljøer er lavet til børnene. Så der er mulighed for at udforske og begejstre sig.

Der skal være rig mulighed for at undersøge og udforske. Vi giver børnene tid til at forundres over de forskellige materialer, malingens konsistens, hvordan tingene ændres når tingene bliver blandet.

I Alsted-Fjenneslev Børnehus er vi optaget af traditioner og at alle børn er kulturbærere. Både traditioner i forhold til vores omverden, men også traditioner i vores børnehus. Hvert år fejres børnehusets fødselsdag. Hvert barns fødselsdag er noget særligt og bliver fejret med en soldat med barns navn og et billede af barnet i gave.

Fredagssamling hvor hele institutionen mødes på tværs af stuer og alder. Hver stue skiftes til at stå for samlingen.

Vi inkluderer familierne i deres børns hverdag, ved sommerfest, arbejdsfridage, bedste-forældredag mm. Personalet er imødekomende og viser børnene at det er et rart hus at komme i. Vi sørger for at skabe en god stemning hvor børn og forældre føler sig velkomne både når de afleverer og henter.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Evalueringskulturen er konstant dynamisk og noget af det vi skal blive ved med at udvikle os i. Vi har udarbejdet en handleplan, som vi bruger både til børn, børnegrupper og aktiviteter. Her er evalueringen en stor del, sådan at vi konstant bliver mindet om at få evalueret på de handleplaner vi laver, hvad enten den handler om et barn, gruppe eller en aktivitet.

Aula er en stor del af vores hverdag og vores kommunikation og evaluering af deres børns hverdag. Vi bruger aula både til billede dokumentation og evalueringer af sturnes forskellige pædagogiske forløb.

Som internt arbejdsredskab afholder vi personalemøder tre timer en gang om måneden. Her er der altid afsat en time til stue/hus møder. Ved disse møder bruges noget af tiden både på at planlægge men også evaluere vores pædagogiske praksis.

Vores årshjul gør også at vi får evalueret på vores forskellige projektet, og da årshjulet indeholder de tolv læreplanstemaer, gør det også at vi er opmærksomme på at få evalueret på dem.

Evalueringen er vigtig for os, da det er her vi har mulighed for at udvikle os selv og vores pædagogiske praksis.

Pædagogisk plan for _____

1. ANALYSE / STATUS Hvorfor laver vi en pædagogisk plan? Husk børneperspektivet! <i>Ved en indgribende plan beskrives barnets ressourcer, deltagelsesmuligheder og konkrete situationer, der er svære for barnet.</i>	
2. VIDENS INDSAMLING Hvilken faglig viden skal vi følge op på?	Ansvarlig
3. MÅL Hvad vil vi gerne opnå? <i>Lav resultatmål for barnet/børnegruppen frem for aktivitetsmål.</i>	
4. TEGN Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet? <i>(Fx det vi skal indsamle data på til evalueringen)</i>	
5. TILTAG Hvad vil vi gøre for at nå målet?	Ansvarlig Hvem gør hvad?
6. EVALUERING – Husk at vi allerede nu skal forholde os til dataindsamlingen. Se bagsiden!	
7. FORÆLDRESAMARBEJDE Hvordan vil vi informere/inddrage forældrene og samarbejde med dem, for at opnå de mål vi har sat?	Ansvarlig
EVALUERING Dataindsamlingsmetode Hvilke data kan gøre os klogere på: <ul style="list-style-type: none"> • hvor langt vi er i forhold til vores mål • hvad der har virket særligt godt • hvad der virker mindre godt • hvad de næste skridt kan og skal være <i>Ex: Data som skal fastholdes og kan bruges i analysen kan være video, foto, observationer, praksisfortællinger, registreringer, børneinterviews, spørgeskema etc...</i> <i>Vi skal huske at skrive, hvad vi vil tage billeder af, optage eller hvad der evt. skal nedfældes i et registreringsskemaet; altså hvad er vores fokus for dataindsamlingen.</i>	
Hvornår vil vi analysere vores dokumentation? <i>På den aftalte dato benytter vi nedenstående skema.</i>	

Alsted-Fjenneslev Børnehus
Margrethevej 1
4173 Fjenneslev

Analyse af dokumentation

Hvad viser dokumentationen os? Hvilken forskel har vores tiltag gjort for barnet/børnene?

Hvilke nye tiltag skal vi sætte i gang? *Husk at inddrage børnenes perspektiver!*

Vi evaluerer på næste stuemøde: Miljøet omkring legen

Husk løbende at evaluere de nye tiltag, ved at benytte denne side!

Vejledende spørgsmål

1. ANALYSE / STATUS på en indgribende plan – Blevt en PC? <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hvorfor der er behov for at lave en pædagogisk plan for barnet? <i>(Overvej om der også skal laves et PAF forløb med PAF vejleder eller KE)</i> • Beskriv barnets ressourcer og deltagelsesmuligheder ved at beskrive en konkret situation, hvor ressourcerne ses. • Beskriv hvad der er svært for barnet ved at beskrive en konkret situation, hvor barnets udfordringer ses.
1. ANALYSE / STATUS på en forebyggende plan – kan benyttes i papirform! <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hvorfor vi vil lave dette forløb, projekt ect? • Hvilke børneperspektiver ligger til grund for, at vi vil lave dette forløb/projekt?
2. FAGLIG VIDENS INDSAMLING <ul style="list-style-type: none"> • Hvilken pædagogisk viden har vi allerede om det forandringsarbejde vi skal i gang med? • Hvilke børns perspektiver skal vi være særligt opmærksomme på at inddrage? • Hvad ved vi ikke nok om? • Hvem af os tager ansvar for at tjekke op på det, vi ikke ved nok om?
3. MÅL <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv i punktform, hvad barnet eller børnegruppe konkret skal have ud af indsatsen.

Alsted-Fjenneslev Børnehus
Margrethevej 1
4173 Fjenneslev

2

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Gennem vores løbende evalueringer som beskrevet tidligere giver det os mulighed for hvert andet år systematisk at gennemgå vores pædagogiske læreplan, evaluere og evt. justere den, så den passer til Alsted-Fjenneslev Børnehus. Det er vigtigt for os at vores pædagogiske læreplan er dynamisk, da vores fornemmeste opgave i Alsted-Fjenneslev Børnehus er at justere os både i forhold til de børn og voksne der er her, men også i forhold til vores samfund, forskning og ny viden.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC